

understøttelse, ved Anstrængelser at holde sig fri derfor i en vis Arrække, den være kortere eller længere, bør han atter have de Rettigheder, han har mistet. Men foruden at det kan siges at fordres af Humanitetshensyn, er der en saadan Konfusion i Anvendelse, af de gjældende Regler at man ogsaa af Hensyn dertil maa være opfordret til at løse disse Spørgsmaal, som maa siges i længere Tid at have staaet paa Dagsordenen. Det afhænger nemlig af, hvor en Person opholder sig, hvorledes han behandles i disse Henseender. Hvis man bor i Frederiksborg Amt, kan man uden videre lægge sig ind paa Sygehuset i 6 Uger, og, om det bliver nødvendigt, i andre 6 Uger, uden at der bliver Spørgsmaal om, at det berører Paagjældende Noget af de borgerlige Rettigheder, og det uagtet Omkostningerne derved udredes af en offentlig Kasse af Amtsfondet. Er man derimod i et andet Amt paa Sygehuset i 8 Dage, saa regnes det for Fattighjælp. Den Slags Ting opfordre jo til at søge en Ordning. Ligeledes kommer der Ulighed frem ad anden Veie, idet det er bekendt at Kommuner med Amtsrådets Samtykke kunne yde og i Virkeligheden ogsaa yde en betydelig Understøttelse til de Fattiges Kasse, hvorigennem man saa mange Steder afholder al den Art Understøttelse. Naar man altsaa bor i en saadan Kommune, er der ikke Spørgsmaal om, at man risikerer at komme paa Fattigvæsenet, fordi man har modtaget Hjælp til Sygepleie, idet Hjælpen er udredet af de Fattiges Kasse, men vel at mærke, efter at Kommunen har gjort et meget betydeligt Tilskud til de Fattiges Kasse. Jeg har ogsaa set Exempler paa, at de Fattiges Kasse benyttes i den Grad, at hele Rækker af Fattiglemmer ere overførte til Understøttelse af den, efter at Kommunens Kasse har givet et meget stort Tilskud; selvfølgelig er det Formaalet dermed, at Vedkommende skulle blive gode Borgere igjen og igjen komme i Besiddelse af deres Valgret. Ganske vist er det en Misforstaaelse og stridende imod Loven; men jeg siger kun, at Forholdene paa de forskjellige Steder ere i den Grad forskellige, at der er al Opfordring til at søge at løse dette Spørgsmaal. Jeg erkjender, at den største Vanskelighed ved at komme til et Resultat er det Foredrag, som den høitærede Indenrigsminister holdt i Fjor, om hvilket jeg ikke skal sige Andet, end at det maa erkjendes, at det i det Hele og Store har sin fulde Bægt, og at jeg paa adskillige Punkter vil være ude af Stand til at imødegaa det. Som jeg forstod den meget ærede Minister, var hans Opfattelse

den, at Hovedvanskeligheden ved at ordne disse Forhold er den, at man maa komme i Strid med Grundloven, hvis Bestemmelse jo gaar ud paa, at den, som har nydt urefunderet Fattigunderstøttelse, skal miste sin Valgret, og jeg maa erkjende, at juridisk kan jeg i alt Fald ikke sige Noget imod denne Fortolkning. Hvad det Første Punkt angaar, vil jeg minde om, at man allerede tidligere i Lovgivningen har, som det forekommer mig, gjort noget Brud paa denne Grundlovsbestemmelse, og jeg mener altsaa, at man maa søge at tilegne sig en saadan Opfattelse, at man maa kunne gaa den samme Veie. Nu er det ganske rigtigt, at Loven af 28de Marts 1856 kun taler om frivillig Fattigunderstøttelse; men efterat man ved Kommunalloven har givet Kommunerne Tilladelse til at gjøre Tilskud til de Fattiges Kasse, og det er Meningen gennem de Fattiges Kasse at afholde den Art Udgifter, tror jeg, at man derved er kommen noget bort fra den strenge Opfattelse; men i alt Fald maa man for Fremtiden kunne gaa den samme Veie. Derfor vil jeg gjøre den samme Bemærkning som i Fjor, at skal man løse dette Spørgsmaal, bør man løse det gennem de Fattiges Kasse, og jeg mener, at derfor har man Præcedents i tidligere Love. Hvad angaar det andet Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Eftergivelse, kan jeg ogsaa meget godt forstaa den høitærede Ministers Opfattelse, at man ved Eftergivelsen selvfølgelig nærmest maa tænke paa en frivillig Akt, og at tvungen Eftergivelse i Virkeligheden er en Selvmodsigelse; men dette Spørgsmaal har tidligere været debatteret her i Thinget fra forskjellige Sider, og man har udtalt sig for den Opfattelse, at Eftergivelse, som det staaer i Grundloven, er Eftergivelse, og at man nok vil kunne bringe det i Samklang med Grundloven, selv om der blev givet en Bestemmelse om, at efter et vist Antal Aar skulde Fattighjælp være eftergivet. Jeg skal kun henvisse til de Udtalelser, der ere saubne tidligere angaaende dette Spørgsmaal, saavidt jeg erindrer fra Høiesteretsaarsberetning for Kjøbenhavn, at ganske vist vilde 12 Maaneder være for kort en Tid, for at de Paagjældende skulde kunne gjenerhverve deres borgerlige Rettigheder; jeg skal kun tilføie dette, idet Tidens Længde jo er mindre væsentlig. Jeg tror, at Vanskeligheden i denne Sag er at blive enig om Principerne; om der skal gaa lidt kortere eller lidt længere Tid, vil ikke være det Afgjørende.

**Indenrigsministeren** (Ingerslev):

Jeg kan ligesom den ærede Forslagsstiller,